По конфіскаті — другий наклад.

Ч. 61 (10.444). Львів, четвер 19. березня 1925 Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10, II. пов.

Конто почт. щад. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.

Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл. ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 сот.

З льондонської обсерваторії.

(Від власного кореспондента.)

Льондон 13. березня 1925.

Льондон не даремне є містом нежданих, фантастичних мряк, найбільших в Европі, і так само несподіваних розяснень. Все те, що на европейськім суходолі видається зрадливо-таємною дипльоматією хитруших бізнесменів, є для Англійців найздоровішою льогікою реального погляду на життя.

Ніхто тут, у Льондоні, не хвилюється питаннями, якими засипана континентальна преса. Вони вже давно вирішені... бодай до найблизшого вересня. „Блаженні віруючі“ у мир, що зїдуться над Леманським озером, можуть дбати про ефектовність своїх промов, але не можуть сподіватись, що ними змінять становище Англії. Погляньте на заголовки передовиць англійської преси: „Кріза корабельної будови“, „Роля робітничої партії в Австралії“, „Забезпечення безробітних“, „Єгипетські вибори“, „Закон пана Macquistena...“ і т. и. Як це все далеко від женевського протоколу та ґарантійного пакту! А очі Женеви, Парижа, Варшави, а може й Львова звернені на Льондон...

Англія вірить у цілющу силу часу, який приневолює держави та народи думати над своєю долею. Або вчити їх розуму невідхильними подіями. З льондонської обсерваторії констеляції европейських політичних плянет можна оглядати спокійнійше, ніж з париської, а хто зна, чи не і з пекінської. Нинішня констеляція менш-більше така: Англія не вірить у близьку небезпеку війни на Заході з боку Німеччини; Німеччина не може раніше думати про реванж як за 10 років. Але европейський Схід став по версальськім договорі балканським кітлом. Щоби з нього щось доброго виварилось, великі европейські держави повинні зрозуміти спільний інтерес, журитись ним, а для цього — сперш у поладнати свої спірні справи.

Англія не соромиться критикувати версальський договір та женевський протокол, до яких приклала голову руку. Змінилась ситуація — змінились домагання. Англійці найбільші консерватисти у внутрішній політиці, є найбільш ліберальними, коли діло йде про справи, що не мають нічого спільного з ідеями національної традиції та релігійної пошани. Франція уявляє собі, що англійський уряд потрібує шість місяців для обміркування свого становища щодо загального миру по порозумінні з домініями, а він саме призначує цих шість місяців для надуми всім иншим державам заляканим загрозою найблищої війни.

Все недовіря Англії до підписуваних нині збірних договорів є вислідком старого англійського погляду, що її роля — бути в Европі кермуючою рукою, що кидає в останній мент свій тягарець на терези ваги. Колиж вона стане нині явно на боці держав, які не мають досить сили, щоби припинити кожний европейський конфлікт, тоді цим кроком вона причиниться до утворення нового потайного бльоку, який матиме на меті знищити істнуюче status quo і звязані ним пляни. Робити собі зразу ворога з Німеччини і народів, що населюють СРСР. — це неполітично, бо не в інтересі завтрішнього миру. А без представництва цих двох чинників европейської політики в Лізі Націй, усі її проєкти гарантій та забезпеки — тимчасові та непевні, мов нинішня ситуація.

Чи можна вважати Англію нашим прихильником чи ворогом? На таке питання мало який нарід може дати недвозначну відповідь. „Зрадливий Альбіон“ покидає вчорашніх союзників, щоби шукати нових, коли його приятелі стають перепоною для вдержиння нормальних торговельних взаємин з учорашніми ворогами цих приятелів, — ворогами нині вже нешкідливими. Щире, завзяте привязання до ідеалів національної традиції, а в парі з цим політика здорового розуму, що передбачує на десятки літ відношення політичних сил та інтересів — ось чого варта би нам учитись над берегами каламутної та замряченої Темзи!

Майк.

Честь == кому честь!

Примхи Ст. Туґута.

Коли перед чотирма місяцями до кабінету Вл. Грабского входив колишній керманич суєтливо-демократичного „Визволення“ Ст. Туґут, розверталися перед ним світляні горизонти. Почесне становище віцепреміера кабінету було нагородою за ревну, поспішно-машинову співпрацю при укладанні відомих язикових законів для „кресів“. Тяга визволенського ватажка до міністерського фотелю була така велика, непоборна, жагуча, що він не спинився перед розбратом з власною партією, перед утратою передового становища в партійному угрупуванні за ціну міністерського важничання.

Прихід Ст. Туґута до влади означувано назвою нової ери, нового курсу у внутрішній політиці, говорено про пацифікацію „кресів“, про навязання ниток порозуміння з деякою частиною „чужоплемінців“. І Ст. Туґут справді увійшов на міністерський фотель з великим розмахом.

Першою ракетою, яку пустив Ст. Туґут, була „Кресова Рада“. Здавалося, що той крик і гамір, що піднявся біля цього проєктованого „байрату“ польського віцепреміера, є просто проклямацією пацифікаційного походу на „креси“. В „Кресовій Раді“ приготовлювано місця для деяких Українців і Білорусинів, що знову викликувало зависть у Жидів. В свій час схарактеризували ми „Кресову Раду“ і перестерігали перед заставленими сітями. На щастя, не минуло й двох місяців, як „Крес. Рада“ не вийшла з ембріонного стану, як розбилися в пух і прах горді мрії Ст. Туґута.

Крім цеї бомби тріюмфувала красномовність Ст. Туґута. Його промови у Вильні і в адміністраційній комісії польського сойму заповідали цілу низку корінних „реформ“ адміністрації на „кресах“, за нею заспокоєння культурних потреб українського й білоруського населення, опісля відбудову „кресів“ і земельну реформу. А все те мало переводитися негайно, приспішено й радикально під проводом самого віцепреміера. До тогож цей „реформаційний“ плян був тільки дрібним черновиком, за яким крилися ґіґантні пляни ґіґантного Туґута.

Минуло чотири місяці з того часу. З усіх плянів Ст. Туґута лишилося тільки осередне його твердження, що без „кресів“ нема Польщі. І більш нічого. Всі „реформи“ повішено на гак. Адміністрація лишилася такою самою, як була, земельна реформа перебуває в стадії реакційної еволюції, відбудова належить до сфери мрій. Тільки в одній точці зробив „кресовий реформатор“ крок вперед. Згідно з провідною думкою язикових законів для „кресів“ обмежено, право української мови в суді, нотаріяті, адміністрації, на почті й на залізниці та відкрито наостіж двері всіляким Прушиньским і тов. до переведення ліквідації українського шкільництва.

Ст. Туґут без сумніву матиме свою сторінку також в історії українського народу. Він же вславився виданням знаменитого виконавчого розпорядку до шкільного закону для „кресів“. Саме тепер відбувається влаштований ним „шкільний плебісцит“.

Чотиромісячна доба реформаційної діяльности Ст. Туґута не є зовсім безплідна. Крім квіток „шкільного плебісциту“ слід іще згадати видачу чотирьох опозиційних послів судові (трьох українських і одного комуністичного) та розпорядок міністерства внутр. справ про заборону посольських віч на „кресах“ на основі колишнього столипінського указу.

Ось короткий біланс діяльности високопоставленого віцепреміера Ст. Туґута. Після такої плідної діяльности Ст. Туґут рішився уступити. Може й не рішився, але все таки зголосив димісію. В розмові з представником „Курєр-а Польского“ віцепреміер нарікає на свою незавидну долю. Морально — його становище є дуже почесне, але беззмістове. Його вплив на адміністрацію є мінімальний. Його „сміливі тяги“ в політиці аграрній, освітній і адміністраційній лишилися в сфері проєктів. Не маючи безпосередних впливів на виконавців, він не може припинити істнуючого розгардіяшу.

Розуміється, всі ці виправдання є теж беззмістові, бож Ст. Туґут хіба не дітвак і хіба знав, з ким має до діла. Не правиця запрягла його до свого воза.

Тепер же та сама примха спонукує його відтягатися від спілки з польською реакцією. Поки-що йдуть переговори. Премієр Грабскі обіцює Туґутові близче означити й управильнити його становище в кабінеті. Не важно для нас, чи Ст. Туґут лишиться в кабінеті, чи з нього уступить, а важно, що стерся той полиск, з яким він вступав в кабінет Влад. Грабского. Сьогодня без огляду на унормування чи неунормування його становища в кабінеті розвіялася авреоля його демократичности. Для нас головним чином важне є те, що тепер, навіть при найбільшій свободі ділання, шкідливість якоїнебудь його акції є зведена до нулі.

Red. czas. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 18/125. W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny, jako Trybunał prasowy we Lwowie orzekł na wniosek Prokuratury Państwowej, że treść czasopisma „Dilo“ Nr. 56 (10.438) z dnia 11. III. 1925 r. w artykułach pod tytułem: 1) „Try szlachy“ a) między słowami: trakinty... a: Rosijck -polške b) w Polszczi... a: ale. 2) „Ukraiński bryliantry“ od słów: niczobo... do końca tego artykułu. 3) „Z sudowoi zali“ między słowami: tiurmi a: presowyj proces zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) u. k. ad 1) a) b) występku z § 302 u. k. ad 2) oraz występku z art. VII. ust. z 17.XII. 1862 L. 8. Dpo z r. 1863 ad 3) uznał dokonaną w dniu 12. marca 1925 r. konfiskatę za usprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493. p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1862 Dz. p. p. Nr. 6. ex 1863. t. j. zarządzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 Zł. P. Lwów dnia 11. marca 1925.

Hawel

Без огляду на виправдування, нарікання і докори неоспоримим є факт, що останні „благодати" припали на долю українського народу під високою рукою Ст. Тугута. Тому в праві сказати на адресу цього незабутнього „реформатора": Честь — кому честь!

Ударна кампанія.

В останній час на чоло всіх наших важливих домашньо-громадянських справ вибились три найбільш пекучі справи: справа „Рідної Школи" у формі шкільного плебісциту, справа церковна і ратункова акція голодній Галичині.

На справу плебісциту остало вже дуже мало часу (до кінця березня п. р.), а з огляду на пасивний спротив наказних війтів, на перешкоди з боку державної поліції, на саботаж шкільних інспекторів і т. п. мусимо виявити як найбільше рішучости і своєю організаційною й освідомляючою акцією обняти найдальші закутини краю, не полишивши на поталу ні одної української родини, ні одної української дитини: там мусимо перед всіми найактуальнійшими справами поставити на перше місце справу „Рідної Школи" з її плебісцитовою акцією! Мусимо проголосити загальну ударну кампанію в цьому напрямі.

Як та ударна кампанія повинна виглядати?

Передусім освідомляючу акцію в тому напрямі поставити як найширше. Подбати, щоби цею наскрізь легальною, польськими законами й міністеріяльними розпорядками приписаною акцією занялася обовязково не тільки світська й духовна інтелігенція, але також самі селяне, міщане й робітники в кождому місті, містечку, селі і присілку.

Це вже останній час, наскільки ще цього не зроблено — потворити на місцях негайно Батьківські Комітети з двох, трьох, десятьох, чи більше людей (відповідно до величини дотичної громади). Вони дістануть з повітового Кружка У. П. Т. або від Головної Управи У. П. Т. потрібне число заяв (декляpацій) та книжечки з поученням*), скличуть віче, довірочну нараду, або від чоловіка до чоловіка освідомлять своїх співгорожан, позбирають підписи на кожду декляpацію в присутности війта, дадуть ті декляpації до провірення, чи все зроблено як слід — повітовому Кружкові У. П. Т. або (коли Кружка нема або він нечинний) повітовому Комітетові Батьків і передадуть за посвідкою (рубрум) дотичному повітовому шкільному інспекторові.

На всяких зборах, сходинах і нарадах доконче збирати жертви на „Рідну Школу" для ведення плебісцитової і взагалі оборонної шкільної акції, яка коштує величезні суми. Наколи хто з якихнебудь причин не може взяти більш активної участи в цій загальній ударній кампанії, то нехай бодай відповідною більшою жертвою причиниться до великого діла. Як зачуваємо, Дирекція „Народньої Гостиниці" у звязку з плебісцитовою оборонною акцією ухвалила пожертвувати на „Рідну Школу" 200 зол. Надіємося, що й инші українські товариства та поодинокі громадяне підуть за гарним прикладом. Не жалуймо гроша на оборону нашого молодого покоління перед національною загладою, а всі гуртом та кождий зокрема пересилаймо негайно більші жертви до каси Головної Управи У. П. Т. у Львові, бож гріш вложений на „Рідну Школу" — це найкраще інвестований капітал, який принесе нам стократні плоди!

Та на цьому не кінець. Ударна кампанія не сміє спалахнути солом'яним вогнем. Вона мусить полишити за собою тверду, тривку організацію, об яку розібються всякі затії наших ворогів на завоювання душі нашого молодого покоління. Тому кождий Комітет „Рідної Школи", Батьківський Комітет та поодинокі громадяне негайно подбають про обовязкове заснування Кружка У. П. Т. в кожному місті, містечку й селі та приєднають для „Рідної Школи" як найбільше число діяльних членів.

Коли в кождій громаді стане ця нова твердиня, коли весь український загал згуртується під прапором „Рідної Школи", тоді матимемо найпевнійшу і найтривкійшу основу до всяких инших акцій, яких вимагає потреба часу.

Іван Герасимович.

*) Шкільні заяви, брошурки: „Про нові польські шкільні закони" (ціна 50 сот.), „Збройна і культурна війна" (ціна 40 сот.), далі статути У. П. Т. для закладання Кружків У. П. Т., готові подання й поучення висилає на жадання відворотною почтою Головна Управа „Українського Педагогічного Товариства" у Львові, Ринок ч. 10, II. поверх.

В справі надужить шкільних інспекторів.

В понеділок дня 16. березня цр. удалася до кураторії депутація з рамени головної Управи УПТ-ва, зложена з голови і референта Правної Поради в справі надужить, яких допускаються шкільні інспектори при приниманню шкільних декляpацій. Делегацію принняв в заступстві куратора д-р Янеллі і йому предложено численні факти надужить шкільних інспекторів в Перемишлі, Скалаті, Старім Самборі, Чорткові і Рудках. Д-р Янеллі запевнив делегацію, що в найближчих днях видасть куратор до всіх інспекторів краю строгий обіжник і сподівається, що всякі надужиття устануть. З окрема має бути в обіжнику поучення до інспекторів, що рішення про те, чи декляpація є важною чи ні, належить не до шкільного інспектора, а до куратора. В справі предложених йому надужить заявив д-р Янеллі, що негайно прослідить справу і видасть відповідні розпорядження. Рівночасно була у кураторії делегація українських громадян з Коломиї теж у справі шикан шкільного інспектора.

Побачимо, наскільки львівська кураторія переведе в діло обітницю, яку дав її відповідальний представник.

Конфлікт між Куліджом і Сенатом.

Американський сенат не затвердив пропонованого Куліджом кандидата Уоррена на становище генерального прокуратора Зєдинених Держав. Здавалося би, що це не така то й дуже важна справа, бож в парляментарних і республиканських державах це буває.

Одначе таких випадків не буває в Америці. Американський сенат має свої традиції та звичайно від них не відступає. Колиж відступить, то це значить, що в американській внутрішній політиці не все в порядку. Так і в даному випадку. Досіль сенат з правила затверджував президентських кандидатів. Кандидатуру Уоррена відкинув тому, що Кулідж призначив Келлоґа державним секретарем закордонних справ без порозуміння зі сенатом.

Є ще й инша причина цього назрілого конфлікту, а це нова політика Куліджа в европейських справах. Кулідж є тої думки, що Америка мусить вмішатися в европейські діла вже хочби для того, що перевівши санацію Европи, Америка зможе витягнути з неї для себе користь такої міри, як стягнення довгів. Всі члени сенату демократи а також незначна частина республиканців є проти такої політики Куліджа. Ось і тло, на якому зродився конфлікт між президентом і сенатом Зєдинених Держав. Він може мати дуже далекосяглі наслідки на уложення внутрішньо-американських політичних відносин а через те і на дальший хід европейської політики. В першу чергу може це відбитися дуже відємно на справі репарацій.

Карієра одного авантюриста.

(До історії Моркотунівщини.)

(Від власного кореспондента.)

Париж, 12. березня 1925.

Ви вже певно запримітили, що на сторінках російських часописів на еміграції знов зявилось імя Моркотуна. Як звичайно, так і тепер, він щось „спростовує", бо спростування поруч „отвертого листа" та „інтерв'ю" — де опльовується все українське — єдиний літературний жанр цього добродія. Тому, що його „діяльність" мало відома нашому громадянству, особливо західно-українському, а з другого боку: тому, що з цією діяльністю звязують, чи вірнійше звязували, фантастичні чутки (виходило, що маємо до діла з якимсь новітнім Брюховецьким — до цього добалакалась варшавська „Українська Трибуна" — або представником українського Ульстера) — з огляду на те все, нам здається незайвим зупинитись хвилинку на особі Моркотуна. Робимо це тим більше, що як видно з „Последних Новостей", Моркотун знов обіцює якісь „разоблачения" в чужинній пресі. Матеріялом служать нам невидані документи, що не боються „спростувань", а також особисті вражіння, бо в 1921. р. я з ним познайомився.

Моркотун не є ні Василем Кочубеєм ні Брюховецьким. Дійсність є звичайнійша та паскуднійша. Це людина мало освічена, без жадних загальних ідей та звершень прикмет, за те здібна до інтриг, з єдиним божком — грішми, яким жертвує навіть свою амбіцію, хоча вона й немала. Додайте до цього зручність у політичних шантажах, а з другого боку додайте хуторянство та політичну незорієнтованість, а легко зрозумієте, якими робом Моркотун став „фіґурою".

До революції Моркотун належав — як оповідають — до т. зв. „академістів". Це були в старорежімній Росії свого роду „білі рабфаховці", які піддержували уряд в його боротьбі з визвольними змаганнями студентства. Моркотун встиг підмазатися до масонства, яке хотів використати „для боротьби з революцією". Ідейним масоном М. ніколи не був. Десь біля 1911 р. в Італії він одержав масонську

М. ВОЗНЯК.

8)

Шевченко й княжна Рєпніна.

„Це — лихий переклад того, що я написала Шевченкові по російськи; але вам чейже не потрібний мій стиль, а мої думки, — про них переклад дасть вам поняття. Коли він прийшов до обіду, я віддала йому копію його віршів і сказала, що в ній є ще щось, що я написала; він подякував мені! Увечері, проти всякого сподівання, мама вийшла до чаю до вітальні; це радісно схвилювало мене. Я взялася за панчішку, що її плету для вас; він почав підсміхуватися над моїм непоетичним заняттям; потому він почав говорити про ріжні речі; річ зайшла про сліпого поета Козлова. Глафира принесла його твори й він прочитав нам звідти кілька уривків так сердечно, з таким щирим захопленням, що очарував навіть маму. В тій минуті, коли треба було йти спати, я на хвилину задержалася в приймній кімнаті по всіх, буцім то для того, щоб узяти якісь книжки, й запитала його, чи він гнівається на мене; він відповів: ні, й подякував мені, але таким голосом, який мене не переконав. Найближчого дня він не зявився. Так минуло чотири дні, — йому завсіди носили обід у його кімнату; я мучилася, думала, що образила його, хотіла робити що небудь для нього, й боячися писати йому, бо це, як здається, цілком не вдалося, взялася плести для нього вовняну шарфу; вовну дала мені мама. Нарешті моя братова, в котрої він сидав (влітку й в осени вона займала в нас флігель, що не торкає до великого дому), сказала йому, що я думаю, що він на мене гнівається. Він відповів, що навпаки, й увечері прийшов до нас. Не було нікого крім Глафири, Тані (сестри Глафири), мене та його, бо панна Рекордон не пахується, зокрема коли говорять по російськи. Я привиталася з ним, віддала йому шарфу та сказала, що боялася, чи не гнівається він на мене. Коли спрятали чай, панна Рекордон відійшла й ми зосталися в чвірку; він почав гнути теревені і я сказала йому, як жаль, що він зоставив свою самітність тому, що він говорить стільки дурниць; після цього настала повна мовчанка, ніхто не пробовкнув ні слова. „Тихий ангел пролетел", сказав Шевченко; це — російська приповідка, що означає загальну мовчанку. „Ви вмісте розмовляти з ангелами, — сказала я; оповіджтеж нам, що вони вам говорять". Він скопився з місця, побіг за каламаром, вхопив листок паперу, що лежав на столі, й почав писати, потім подав мені цей папір, говорячи, що це — присвята до одного твору, котрий він вручить мені пізніше. На листку написано ось що в гарних і мелодійних віршах по російськи, а це значить — принадно й солодко: „В память 9 ноября (в цей день я написала йому ту вимівку):

Душе с прекрасным назначеньем
Должно любить, терпеть, страдать,
И дар Господний — вдохновенье
Должно слезами поливать.
Для вас понятно это слово...
Для вас я радостно сложил
Свои житейския оковы,
Священнодействовал я снова
И слезы в звуки перелил.
Ваш добрый ангел осенил
Меня безсмертными крылами
И тихоструйными речами
Мечты о рае пробудил".*)

„Він передав мені листок, я перечитала; чиста й солодка радість наповнила моє серце, і колиб я піддалася почуванню, що порушило мене, я кинуласяб йому на шию. Але я сказала собі: треба подумати; щоб виграти час, я другий раз перечитала вірші, потому скопилася з місця, — він в той час ходив по кімнаті, — я сказала йому: „Дайте мені ваше чоло", і поцілувала його чистим поцілунком тому, що це зроблено в присутности Тані й Глафири. Вечір, що зачався так неприємно, закінчився чудово. На другий день я оповіла мамі все з виімкою поцілунку.

Дальші дні поплинули спокійно, він увесь час був зо мною відкритий, але без усякої вимушеної елєґанції або залицяння, без усякої сентиментальности; ми навіть не подавали одно одному руки при привитанні. Він відїхав із моїм братом до Андріївки й напередодні його відїзду я дала йому молитву, що в ній висловлялося те, чого я бажалаб для нього. Він вернувся через десять днів, протягом котрих я багато думала про нього, й усе по російськи; я не могла тоді писати жадною иншою мовою, я не могла розібратися, що відбувалося в мені, — ось чому я вам не писала. Нарешті вони вернулися. Ми сиділи за чаєм, коли він увійшов у кімнату; Капніст був у нас; побачивши його я скопилася на весь зріст, але запримітивши що він звертає до мене загальний поклін, я сіла на своє місце з дуже неприємним почуванням.

(Продовження буде.)

*) Це присвята до російської поеми Шевченка „Тризна" (Безталанный), присвячено княжні Рєпніній.

посілку, які там взагалі (а до війни тим більше) можна дістати досить легко. Не забуваймо, що в Росії з часів реакції Олександра І. масонство було заборонене й на нього дивилися в урядових колах як на аватару „крамоли“. Отже не диво, що в свободолюбній Італії вважали потрібним підтримати Росіянина, що заговорив про масонство.

Познайомившись з Моркотуном після його повороту з Італії, відомий московський масон Баженов доручив йому заснувати масонську льожу в Києві. Революція, яка завжди є добрим ґрунтом для розвитку тайних товариств, була Моркотунові водою на млин. Він підмазується до українського руху, з яким раніше, річ ясна, не мав нічого спільного. З огляду на те, що в українських колах дуже мало знали про справжнє ідейне масонство, до моркотунівської льожі вступило багато українських політичних діячів, що у своїй наївности щиро вважали Моркотуна дійсним представником всесвітнього масонства, якого благородна роля в справі визвольних змагань пригнічених народів не підлягала ніколи сумніву. Безумовно, що для української справи булоб великою користю нав'язати безпосередні зв'язки з всесвітнім масонством, тим більше, що в Українців жила ще традиція часів молодого Орлика та пізніше Котляревського. Та біда в тому, що тим масонським звязковим став Моркотун.

(Продовження буде.)

Ільно Борщак.

У. С. Р. Р.

Кого розкуркулювали?

В Київській Губземкомісії розглядалася справа незаможника Середенка, проти „куркуля“ Бандурки „за анархічне вихоплення його власности“. Бандурка на 9 душ сімї мав всього 7 десятин поля, 0·76 десятин садиби і 0·40 десятин сіножати. До прийнятої норми наділу йому не хватало 0·27 десятин, а проте його свого часу „розкуркулили“, одібрали 2·30 десятин і ця земля припала Середенкові, як незаможникові.

„Таких, як Бандурка, — читаємо в справоздан(ню) про розправу (Б. 5. березня) — найшлося в селі звичайно багато. Не задовольнившись переділом, вони підняли клопотання перед землеустановами про скасування його й повернення їм неправильно відібраної в них землі“.

Чигиринський повітовий земельний відділ скасував цей „чорний переділ“ і на цій підставі Бандурку забрав знова свою землю, але Середенко заскаржив його за... „анархічне захоплення його власности!“

Місцева районна „класова юстиція“ очевидно погодилась зі скваліфікованим вчинку Бандурки, визнала його „навмисним захватчиком!“ чужого ма'на і постановила відібрати від нього спірну землю з урожаєм і передати Середенкові, а крім того наклала на Бандурку 25 карб. 30 коп. судових коштів!

Справа опинилась в губернії і тут розсудили, що Бандурка таки не можна вважати захватчиком, вирок попередньої інстанції скасували і справу припинили цілком, „за відсутністю у Середенка права на позов“.

Факт незвичайно барвистий для характеристики внутрішніх відносин і „класової“ боротьби на селі та й цілої політики у відношенню до селянства, — коли не тепер, то в недавньому минулому.

Станиславівські концерти.

В Станиславові зачався тепер концертовий сезон. Що правда, треба завдячувати це сторонним артистам, бо сам Станиславів не має вже великої музикальної слави, дарма, що колись пишався нею. Адже тут клав підвалини під розвиток музичного життя Денис Січинський, туди приїзджали перед війною деякі кращі концертові сили із заходу, тут істнували здавна музичні школи, які повинні були розбудити хоч трохи музикальности у людей. Словом, були всі дані, щоби в цім будь-щобудь більшім місті витворити хоч трохи приязний ґрунт для дальшого розвитку музичної культури. Та що ж: мабуть усі артисти (Українці), які в останніх роках концертували в Станиславові, винесли звідси болюче розчарування, яке полягає в тім, що матеріяльна сторона концертів у Станиславові виходить майже завсіди погано. А вже найкращий мірник музикальности публики, яка оминає концерти з поважною програмою, а йде на вечорі кешені і пиятки під оглядом програми, або тоді, коли цього вимагає „національний обовязок“.

Подекуди винятком були концерти наддніпрянського хору під проводом Котка, які зібрали ще відносно багато публики. Хор Котка був у Станиславові вже другий раз та дав тут знову чотири концерти з кінцем лютого і початком марта. Хор збільшений новими співаками, програма розширена новими творами Лисенка (Іван Підкова, хор бранців), Степенка (Бурлака, Прометей), Колесси, Нижанковського (Гуляйл), Вербицького (Жовнір), Роздольського і ин.

Другим концертом ширшої мірки був концерт смичкового квартету львівського музичного товариства ім. Лисенка під проводом п-ні О. Шлапаківної. У не звісний у нас смичковий квартет і тому він повинен більше заінтересувати нашу публику. Концерти комнатної музики, такі розповсюджені і люблені по більших містах заходу, не находять у нас зрозуміння і заінтересування, навіть у тих людей, що буцім то займаються музикою і люблять її. Колиб не молодь середніх шкіл, то саля на концерті того квартету булаб майже зовсім порожня. А прецінь так ясну і просту музику як Моцарта 19-тий квартет чи Чайковського славне з кольоритом української мельодії Andante, може зрозуміти навіть людина, що не має музичної освіти. Усі твори, які відограв на тім вечорі квартет (Бетовена квартет c-moll, Шуберта a-moll, Людкевича Колисанка і Мендельсона Канцонета) дуже старанно опрацьовані і віддані, так, що Музичне Товариство може бути горде з його успіхів, а самі артисти повинні не зражуватися початковими матеріяльними невдачами, тільки дальше йти наміченим шляхом.

На слідуючий місяць заповіли свої концерти в Станиславові челіст Бережницький і дир. В. Барвінський та скрипак проф. Перфецький і піяніст проф. Т. Шухевич.

Ос. Залеський.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Наради над нім. предложенням.

Чемберлен заявив представникам преси, що розглядає з Еріо німецькі предложення і дальше розглядатиме з франц. премієром поважно користі їх сторони. Прийняття Німеччини до С. Н. залежить від становища Німеччини. Неможлива є відбудова Европи без участи Німеччини в С. Н. Договір 5-х, цебто з участю Німеччини, гарантує безпеку всіх границь, які моглиб бути загрожені. Англія схильна взяти участь у конференції роззброєння в Вашінґтоні. — В усіх політ. колах вдоволені з нарад Чемберлена з Еріо. Думають, що перед вересневим засіданням С. Н. слід найти основи для поєднання і дійти до порозуміння в справі безпеки.

Вислід нарад Чемберлена й Еріо.

Париські ліві часописи подають вислід нарад Чемберлена й Еріо, а саме: 1) Франція й Англія бажають, щоби якнайскорше приступити до заключення ґарант. договору з Німеччиною із забезпекою зах. і сх. границь. Обовязував би цей пакт щойно з приступленням Німеччини до С. Н. 2) Скликати конференцію союзників для взаїмної виміни думок. 3) Німеччину можна допустити до нарад із союзниками, коли союзники порозуміються між собою.

Три нім. проекти ревізії верс. договору.

„Пті Пар.“ звідомляє, що нім. міністер загр. спр. Штреземан у порозумінні з англ. дипльоматами уложив 3 проекти для ревізії терит. постанов версайльського договору: 1) взаїмний ґарант. пакт зах. держав за відзискання Данціґа і поморського коридоря. 2) ґарантії для зах. і сходу за знесення заборони злуки Австрії з Німеччиною. 3) піддати дискусії справи усіх утрачених кольоній.

Справа димісії Туґута.

В соймових кульоарах кажуть, що віцепремієр Тугут остане на становищі. На конференції з Т-ом Грабскі згодився, що Т. опрацює проєкт спец. кресової комісії під своїм проводом. Комісія ця полагоджуватиме всі справи, звязані з розпорядками в ділянці кресової політики. Опрацьовані кр. комісією проєкти мається представляти раді мін. Той проєкт мав би забезпечити Т-а перед несподіванками з боку инших мін. Досі не знати, чи Тугут згодиться на таку полагоду справи.

Уневажнення манд. партії Радіча.

Верифікаційна комісія рішила уневажнити всі мандати партії Радіча, нібито, що ці посли не мають кваліфікації на послів. Тому опозиція кинула сойм.

Конференція роззброєнь.

През. Кулідж є проти цього, щоби на конференції обговорювали сухопутне роззброєння. Візьмуть участь у конференції лише морські держави.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Мої цензури.

Помиляється той, хто думає що Відгуки дня переходять тільки через урядову цензуру. Урядова цензура це вже останнє вушко голки, крізь яке протискається бідний фейлетон. Перед тим він мусить пролізати аж крізь три вушка, які теж не дуже вигідні.

Ці три вушка, це три комісії: літературна, політична і морально-етична.

Літературна комісія розбирає мій фейлетон, чи він годиться взагалі до друку, бо: „фейлетон то не стаття на тему закордонної політики! В він не можна торочити Бог зна що“. До того „Воля Народа“, від якогось часу пильно стежить за мовою в фейлетонах і тому треба стерегтися, щоб не понаписувати неправильних слів, наприклад: *понаписувати*.

Коли фейлетон дістане placet від літературної комісії, переходить до політичну.

Ця комісія розбирає вже його з иншого боку. Вона руководиться двома імперативами: Якнайменше конфіскат у газеті і якнайменше нападів на українські партії. Під кутом цих імперативів розглядається мій фейлетон. Коли є у фейлетоні щось, що може підпасти конфіскаті, то його треба викинути, коли є якийсь відгук, що може збудити когось із партійних головачів — то це треба приглушити. Відсік дуже часто буває довгий, коли пишу напр. про... мою першу любов.

Перейшовши дві огневі проби, мандрує тяжко поранений мій твір до комісії морально-етичної.

Там звертають увагу зовсім на що иншого: Чи випадком моною панянка з червоною серця не відбувається свербом, або в якійсь відлюдній скотині, чи відносно люблю я не маю яких нечестивих намірів, чи не підмовляю її до гріха, а коли вона заміжна, то до віроломства, чи не пишу чорт великою буквою і чи маю здорові погляди на родинне життя. Це останнє робиться для наймолодшої нашої партії, яка пошанування родини уважає одним з найважніших своїх завдань у теперішну хвилю.

Коли фейлетон перейде і цю останню комісію (що не тяжко, коли пишу про навмисні податки!) — мандрує просісінько до друкарні.

Там він уже певний, що побачить денне світло, хоч... і в зміненім виді. Бо... вечером коректор, коли має свій-такий гумор, додає ще від себе дещо і змінює що вважає за відповідне.

Після цього всього фейлетон майже безлиций.

Остається ще тільки урядова цензура. Але вона вже не дуже йому страшна.

Хоч би як було, підпис і заголовок „Відгуки дня“ остається.

Галаktіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Вчорашнє число** сконфісковано за три уступи вступної статті „Звуждоване село“ і за 2 уступи „На бистрих хвилях політики“.

— **Такої рекорд.** В Еґі померла міська акушерка, яка за весь час своєї діяльности видала на світ 3333 дітей.

— **Ревізії і арешти.** В суботу 14. н. м. вечером коло 6. години ввало до помешкання Михайла Бене-Беневського у Львові при вул. Білінських ч. 70, яких 20 поліціянтів та агентів з комісарем на чолі. Господаря не було дома, бо якраз вийшов за ліками для тяжко хорої жінки. Перешукали всю хату, ліжко навіть під ліжко на якому лежала недужа жінка. Чого шукали — один Господь знає. Коли прийшов додому п. Беневський і зажадав повідки про право на переведення ревізії — комісар лише грубо накинувся. Як цілий вислід ревізії — забрали і примірник книжочки „Кроваві дні!“ Беневського арештували, потримали до слідуючого дня у вязниці і випустили, не подавши таки причини трусу та арешту. Є це в останніх часах вже яка пята чи шеста ревізія у п. Беневського: він відомий на городецькому передмістю громадянський діяч і тому раз по раз усякі сусіди й инші „приятелі“ доносять на нього до поліції, як на „небезпечного заговірника“ і т. п. Нема сумніву, що й останній трус був наслідком вічченного доносу.

— **Станиславівський терор.** По сецесії станиславівських питомців з духовного семинаря ректор тієї семинарії зараз другого дня пішов з відповідним письмом до воєвідства і віддав уступивших питомців „військовій владі в руки“. Всім сецесіоністам боґословам ректорат віслав їхні атестати враз із повідомленням, що з хвилею виступлення перестали бути слухачами станиславівського дух. семинаря. Найхарактеристичнійше те, що о. ректор ще того самого дня, коли питомці виступили, викинув на вулицю із сирітського захисту одного сироту, брата виступившого боґослова з III. р., і сказав до нього: „Забирайся за ти, бо твій брат страйкує. І ти будеш колись такий самий!“... Так поступали хіба воєнні ватажки, які за „контреволюціонера“ - батька чи брата карали цілу родину. А ось так само поступають станиславівські сівачі „євангельських рад“ і „повноти св. Духа“. Зимение для станиславівського єрарха і його „повних рук“.

— **Телеграфічний звязок з СРСР.** З днем 10. ц. м. почався телеграфічний звязок між Польщею і СРСР. Можна висилати телеграми звичайні та пресові, латинською азбукою, у мовах: польській, українській, російській, англійській, французькій, німецькій, італійській й білоруській. Шифрованих або на инших мовах не приймають. Можна вживати умовних знаків, які означають спеціяльне доручення висилання, з виїмком знаків ХР., ХРх. ХРР. і ХРГ. За слово звичайної телеграми 34 сант., за спішної 102 сант. Адресувати треба не „Росія“ а „ZSRR.“ (по польськи), або „СССР.“ (по українськи та російськи) і „URSS.“ по (французьки). Телеграми на Сибір треба висилати через „via Eastern — Wladiwostok“ за 5 фр. 45 сант. від слова.

— *Для тих що виїзджають,* за кордон для приємности, варта знати, які є нині найдорожчі міста. На першім місці — Філядельфія, далі: Штокгольм, Оттава, Мадрид, Льондон, Амстердам, Рим, Берлін, Осльо, Лісабона, Відень, Брюсель, Париж, Медіолян, Прага. На якім місці між ними стоїть Львів — про це нам поки що невідомо.

— **Смерть ученого.** Помер відомий берлінський лікар, Васерман, директор інституту експериментальної терапії, відкривник методи як пізнавати сифілітичні бацилі.

— **Українське кіно.** З поінформованих кол довідуємося, що відомі у Львові кіна „Коперник“ і „Марусенька“, якого властителем був Українець, є продані одному польському банкові, за те кіно „Пасаж“, що находиться в Пасажу Міколяша, перейшло в українські руки. Закупили його Українці пп. Тит Лотоцький, довголітній директор кін і Кокуренко, управитель кіна „Марусенька“. Нові власники старатимуться про добір фільмів і про задоволення публики. Українська публика повинна піддержати згадане кіно.

— **Розправа Павла Бондаренка.** Дня 6. квітня 1925 р. в Окружному карному суді в Рівному відбудеться дальша розправа Павла Бондаренка обвинуваченого за злочин з § 102 к. з. (повстання). Обвинувачений сидить вже 20 місяців у слідчій вязниці, а попередня розправа в лютім цр. не відбулася з тої причини, що в тюрмі в Рівному вибух тиф.

— **Касаційна розправа о. Смараґда у Варшаві.** Минулого тижня мала відбутися касаційна розправа о. Смараґда засудженого за вбивство православного митрополита присудом суду у Варшаві на 12 літ тяжкої вязниці. Касаційна розправа не відбулася з причини тяжкої недуги оборонця о. Смараґда, адвоката Врублевського в Вильні. Розправу відложено аж до виздоровлення оборонця.

— **Приганка!** Наука на курсах УПТ. для інструкторок для села розпічнеться 20 цм. На курсах учитимуть крою і шиття білля та суконь, а також домашнього господарства, гибели та ин.

— **Східні Торги.** Хто був на Східних Торгах, той певне спробував наші чеколяди і десерти, „Орея що не уступають заграничним виробам, але їх добірністю і якістю перевисшають, а в ціні о половину тещевші. — Щоби дати можність ширшій публиці набування наших виробів, віддали ми виключну детайлічну продаж новововідкритій цукорні фірми Губер і Ска. Львів, вул. Казимирівська 7., яка буде продавати наші вироби по оригінальних цінах фабричних. 1612 1—1

Дописи.

З Тернополя. (*Кресові промотори народньої освіти*). Виділ товариства Кружок УПТ. в Тернополі хотів в осені м. р. зорґанізувати в цілому ряді громад тернопільського повіту курси для неграмотних, щоби в цей спосіб побороти неграмотність серед українського населення, яка значно зросла в часі війни, а особливо тепер за польських часів. — Числячися з фактичними обставинами і з явною ворожістю шкільних властей до всіх починів ширення освіти і культури серед української людности, та з фактом, що польська державна поліція уважає проступником кожного, хто веде якунебудь культурну працю на селі без окремого дозволу властей і повідомлення про це поліції, кружок УПТ. в Тернополі доніс про намір ведення курсів для неграмотних повітовій раді шкільній в Тернополі, хоч до цього законно не був зовсім обовязаний, бо згадану акцію міг вести виключно на основі постанов свого статуту, затвердженого недавно львівським воєвідством. Щобільше, кружок УПТ. в Тернополі подав навіть до відома повітової шкільної ради в Тернополі особи, котрі мали вести ці

курси. Всюди управителями курсів для неграмотних мали бути учительські кваліфіковані сили. І так мали бути: 1) в Черниховї учитель Тадей Сенич, 2) в Глубічку великому місцевий парох і кваліфікований катехит о. Микола Винницький, 3) в Чартоpиї учитель Иосиф Левчук, 4) в Дубівцях учитель Іван Тимчко, 5) в Стегниківцях учителька Катерина Кушнірівна, 6) в Товстолузі учитель Иосиф Павлишин, 7) в Ходачкові малому учитель Іван Барабаш, 8) в Тернополі місцевий директор державної загальної школи Соттис, відомий автор підручників для неграмотних, 9) в присілку Драгоманівка громади Купчинці учитель Коваль і в Денисові жінка учителя Блажкевичева, сама бувша учителька. Курси ці мали тривати від осени 1924 до 31. мая 1925 і очевидно були би навчили грамоти найменше тисячу досі неграмотних старших громадян і через це поширили б значно освіту серед українського населення.

У цій культурній акції кружка УПТ. в Тернополі догадувалися польські шкільні власти великої небезпеки для польської держави і заказали відбуття всіх зголошених курсів так, що з причини цього заказу не міг відбутися ні один зі зголошених курсів у згаданих 10. громадах. В повищій справі внесено зажалення до кураторії львівської шкільної округи і недавно одержав кружок УПТ. в Тернополі слідуюче письмо з повітової ради шкільної в Тернополі з 4. лютого 1925 ч. 627, котре відноситься до курсу організованого в присілку Драгоманівка громади Купчинці тернопільського повіту:

„W myśl reskryptu Kuratorium OSL. z dnia 21 stycznia 1925 l. 4380/II. zawiadamia się, że na zasadzie ustawy z 4 czerwca 1920 Dz. u. Rz. P. Nr. 50 poz. 304 art. 4 i pisma Kuratorjum OSL. z 29 lutego 1924 L. 4027/pr. Kuratorium OSL. nie zezwala na prowadzenie kursu dla analfabetów w Dragomanówce ad Kupczyńce w czasie od 1. 12. 1924 do 31. V. 1925 ze względu na brak odpowiednich kwalifikacji mającego prowadzić kurs nauczyciela. — Podpis przewodniczący: Leśniakowski mp."

Автором всіх повищих заказів є подільський вшехпольський політичний діяч і права рука сенатора Орлівского, недавного Жида Піпелеса, і виконавець всіх розпорядків відомого україножерця посла Грущинського, повітовий шкільний інспектор Лесняковскі в Тернополі. — Цей пан відноситься незвичайно ворожо до всіх обявів культурного і освітнього українського життя і не завагався навіть перед тим, щоби силою польської власти не допустити до утворення курсів для неграмотних серед української людности. Зазначемо, що польський шкільний закон з 4. червня 1920 р. В. з. ч. 50 поз. 304 в арт. 4 говорить виключно про кваліфікації для учителів загальних (початкових) шкіл, а не відноситься зовсім до курсів для неграмотних, бо останньої справи не управильнює досі ніякий польський закон і вона є полишена в Польщі виключно приватній ініціятиві освітних організацій і товариств. — В повищій справі внесено інтерпеляцію в соймі і цікаво, яку нагороду одержить інспектор Лесняковскі яко свогорідний польський тресовий промотор народньої освіти.

Всячина.

Англійський міліонер і нотатчина. Англ. міліонер Мартімері власник одної з великих паризьких фірм, закохався в доньці польського Жида Шварца, який називав себе за кордоном Чарнки. Тому, що родина Шварців не хотіла згодитись на шлюб доньки з християнином, закоханий Англієць почав студіювати талмуд та гебрейську мову і перейшов у Варшаві на юдеїзм. Пікантно було бачити англійського посла у Варшаві Міллера та членів посольства на шлюбі у синагозі. У жидівських дільницях панувало небувале свято радощів.

8 літ під землею. В околиці Вильна віднайшли випадково вхід до підземелля, в якому були склади харчів бувшої російської армії засипані при відступі. Засипуючи вхід до них, не запримітили, що там лишився один живий жовнір. Він прожив там від 1916 р. донині. Вигляд його нагадував дикого звіра. Увязнений під землею не міг видержати поливу свіжого повітря та сонячного світла і вмер по трьохденних муках, не сказавши ні слова. Його поховано з усіми військовими почестями.

Самопішеходи. Так слід би назвати хідники (тротуари), які тепер заводять у Парижі для влекшення комунікації. Є це рухомі хідники — рід сходів, які самі переносять прохожих. Покищо проектують три різні системи: один проєкт з паризької виставки 1900 р. — з двома паралельними стяжками, що рухаються з ріжною скоростю, другий з цьогорічної льондонської виставки, оснований на малих візочках ріжної скорости; третій — реформований рух стяжки-хідника, на який нога людська могла би входити без підскоку. Такий хідник переносить на годину 30 до 40 тисяч людей, — а підземельна залізниця лише 20 тисяч. Щойно практичні досліди докажуть, який проєкт є найкращий.

З судової салі.

Розправа в Перемишлі проти 3-х Жидів за фальшивий донос австрійській владі.

Перед трибуналом суду присяжних в Перемишлі розпочалася вчора розправа проти Шолька, Мехля і Геґального Рубінфельдів з Сосниці, пов. Ярославського за те, що в жовтні 1914 р. в Сосниці доносили фальшиво військовим австрійським властям, чи то комендантам проходячих відділів австр. війська оперуючого тоді в Сосниці, що бл. п. Іван Шостачко, Ілля Яворський, Ілля Якимець і Іван Кошко стріляли до австрійського війська і що вони є москвофіли. Крім того Шолько Рубінфельд зробив дня 13 жовтня 1914 року в Сосниці в згаданій військовій владі фальшивий донос на Олену Кошко за москвофільство. Наслідок цього доносу був такий, що Олена Кошко була арештована, а бл. п. Іван Шостачко, Ілля Яворський і Ілля Якимець та Іван Кошко були розстріляні. Отже обвинувачення закидають, що вони злобно предпоняли ділання, яким спричинили смерть згаданих, яку могли предвидіти.

Трибуналові проводить радник Ром. Лиховський, обвинувачує заст. прокуратора Гашиц, пошкодованих заступає адв. д-р Коржош, д-р Загайкевич і д-р Черлюнчакевич, обвинувачених боронять адв. д-р Лянґе з Перемишля і д-р Аксер зі Львова. Лаву присяжних складають переважно міщане і селяне. До розправи, яка потреває 4 дні, покликано 38 свідків, з яких головним є місцевий парох о. І. Руданський, якого допис в Українськім Голосі спричинив слідство, увязнення обвинувачених і отсю розправу.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане редакція не відповідає.

По гігієнічній реконструкції льокалю, відкриті КІМНАТИ до СНІДАНЬ фірмою

ПЕТРО КОЛЬОНСЬКИЙ

ЛЬВІВ — ТРИБУНАЛЬСЬКА Ч. 8.

Буфет богато заосмотрений під новим зарядом, дуже **сумлінного чоловіка.**

Найліпші вина, лікери, коняки і пива.

— — **Меню з 3 наирить 1 зол.** — —

Саля для товариських сходин. — Льокаль 1610 відкритий до 12. год. вночі. 1—2

Зі спорту.

Нечуване, невидане у Львові!

Спортова Секція Сокола-Батька у Львові

улаштовує в **середу, дня 25. березня о год. 7'30 вечер в салі „Народного Дому"**

Спортовий Попис.

Програма: Ревізія змагунів, важко-атлетичні змагання, бокс, шерм.

Участь бере понад 100 змагунів.

Весь дохід призначений на підготовку й висилку змагунів на міжнародню студентську Олімпіяду в Римі в 1926 р. і на світову в Амстердамі в 1928 р.

Шиpіть наш часопис!

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка.
У середу 18. III. м. Стрий.
У пятницю 20. III. Львів.
У суботу 21. III. Львів. 1507
Білєти на львівські концерти продає Народня Торговля (Ринок 35).

Український Театр під дир. Когутяка.
Заліщики, саля Нар. Дому.
Середа 18. III. „ХАТА ЗА СЕЛОМ".
Четвер 19. III. „ЧЕСНА ЗУЗАННА".
Пятниця 20. III. „ПАНТВАРДОВСЬКИЙ".
Субота 21. III. „НІЧ ПЕЙСАХОВА".
Неділя 22. III. „ВОСКРЕСЕННЯ". 1—3

Борислав. Заходом Т-ва Читальня „Просвіти" відбудеться в льокалю Народного Дому цикль популярних відчитів. А то в неділю дня 22. березня п. р. Вп. інж. Кськонжека Богдана: „З минувшини землі", дня 29. березня ц. р. Вп. пані Капустякової під заг. „Історія еволюції руху жіночого", дня 5 квітня п. р. Вп. Максимовича Антона під заг. „Кооператива і її значіння". Початок точно о год. 5. по пол. Вступ за добровільними датками. — Виділ Читальні „Просвіти" *Кулинич Іван, голова, Юркевич Осип, секретар.* 1601 2—2

До Духовенства. Дуже просимо сейчас підписати й прислати „заяви", розіслані з останнім (2—3.) числом „Ниви". До тижня повинні вже ми їх мати в руках. Вони призначені для виновні легальних (канонічних) заходів для оборони нашого становища в справі целібату і в інших пекучих справах. Заяви слати до редакції „Ниви". — *Бувший Виділ Тов-а св. Ап. Павла.* 1—1

До виступивших питомців з перемиської і станиславівської духовної семинарії. Щоби усунути всякі невідні толки, подається до відома, що питомці львівської духовної семинарії готові задокументувати свою солідарність з товаришами, які виступили з семинарій в Перемишлі і Станиславові. Одначе інтерес справи наказує їм покищо здержатися з цим кроком до остаточного вирішення властивими децидуючими чинниками. Від цього вирішення залежить остаточний крок львівських товаришів. Обстоюємо не тільки свою льокальну, але загальну нашу спільну справу. — *Комітет.*

Спортовий попис дня 25. ц. м. у Львові, саля Нар. Дому, Програма: Ревізія змагунів, важко-атлетичні змагання, бокс, шерм.

Дрібні оголошення.

ЗАМІНА учительської посади в повіті Богородчани (коло Станиславова). Гарна околиця, обставини місцеві дуже добрі, комунікація зі Станиславова щоденно, знаменита і 2 морги поля. Близші інформації листовно. Прошу адресувати Адміністрація „Діло" Львів, „Учителька". 1616 1—1

ЖЕНЩИНА, старша, чесна, незалежна, що добре розуміється на сільськім і домашнім господарстві, пошукує місця газдині. Львів вул. Бема 16., п. Рогова. 1614 1—1

УНЕВАЖНЮЄТЬСЯ згублену, військову книжку, видану П. К. У. в Бережанах ч. 4892/6 на імя Гринь Місюрек, Дрищів. 1613 1—1

ПОШУКУЮ інтелігентної жінки до помочі в домашнім господарстві. Зголошення на адр. Уряд парох. в Осталах коло Полатина. 1002 3—3

ДАХІВКУ глиняну і асбестову висилає інженер Вішковський, Львів, вул. Новий Світ 20. 1522 5—16

ПОШУКУЄ зайнятя учителька. Може учити початків гри на фортепяні, німецької і французької конверсації, також й на провінції. Зголошення до Адміністрації для Учительки. 1617 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає О. Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.